

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

КАФЕДРА НЕВРОЛОГІЇ

Перший проректор з науково-педагогічної роботи
Член-кореспондент НАМН України,
професор М.Р. Гжегоцький

“ _____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОСНОВИ РЕФЛЕКСОТЕРАПІЇ»

(курс за вибором)

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 222 «Медицина»

факультет медичний, курс IV

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
неврології

Протокол № 1
від « 28 » серпня 2020 р.
Завідувач кафедри
неврології проф. Наврош Р.І.



Затверджено
профільною методичною комісією
з терапевтичних дисциплін

Протокол № 1
від « 10 » вересня 2020 р.
Голова профільної методичної
комісії проф. Радченко О.М.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Робоча навчальна програма з дисципліни “**Основи рефлексотерапії**” (курс за вибором) підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти для студентів IV курсу медичного факультету, галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина» складена д.м.н., проф. Негрич Т.І., к.м.н., доц. Король Г.М., та адаптована доц. Малярською Н.В.

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри неврології 29 жовтня (протокол № 8) на засіданні профільної методичної комісії з терапевтичних дисциплін 14 листопада(протокол №2) 2019р.

Рецензенти:

Завідувач кафедри внутрішньої медицини №2 д.м.н., проф. Радченко О.М., к.м.н., доц. **Філіпюк А.Л.**

Зміни та доповнення до Навчальної програми з дисципліни «**Основи рефлексотерапії**»(курс за вибором) для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти для студентів IV курсу медичного факультету, галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина»

на 2019-2020 навчальний рік

№п/п	Зміст внесених змін(доповнень)	Дата і № протоколу засідання кафедри	Примітка
1.	Змінено та доповнено перелік Базової літератури	29 жовтня 2019 року протокол №8	
2.	Змінено та доповнено перелік Додаткової літератури	29 жовтня 2019 року протокол №8	

Завідувач кафедри неврології

д.м.н., професор Негрич Т.І.

Змін та доповнень до Навчальної програми з дисципліни «**Основи рефлексотерапії**»(курс за вибором) у 2020-2021 році не внесено.

Завідувач кафедри неврології

д.м.н., професор Негрич Т.І.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Робоча навчальна програма з дисципліни **“Основи рефлексотерапія”** (курс за вибором) підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти для студентів IV курсу медичного факультету, галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина» складена док. мед. наук., проф. Негрич Т.І., канд. мед. наук., доц. Король Г.М.

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни « **Основи рефлексотерапії**» (курс за вибором) складена відповідно до Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина» для студентів IV курсу медичного факультету . Програма розроблена таким чином, щоб дати можливість студентам старших курсів не тільки засвоїти основні теоретичні аспекти рефлексотерапії, а й набути практичних навичок її використання в комплексному лікуванні на різних етапах патологічного процесу, а також реабілітації хворих.

На виконання Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII, постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 №266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», наказу МОН України №1151 від 06.01.2015 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 №266, наказу МОН України №247 від 26.01.2015 «Про особливості формування навчальних планів», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04.02.2015 за № 132/26577, листа МОН України від 02.10.2018, № 01.6/ 201/ 26038 «Щодо навчальних планів закладів вищої освіти» та наказу ректора ЛНМУ імені Данила Галицького від 02.06.2016 № 1604 «Про затвердження навчальних планів».

1. Опис навчальної дисципліни « Основи рефлексотерапії» (курс за вибором) для студентів медичного факультету:

Згідно з навчальним планом вивчення основ рефлексотерапії здійснюється на 4-му році навчання. Програма курсу за вибором містить основні розділи сучасної рефлексотерапії і розрахована на 20 аудиторних годин (практичні заняття) і 40 годин СРС. Для цього предмету передбачено 60 академічних годин, що згідно норм МОЗ України відповідає 2,0 кредитам, які розділяються наступним чином:

Опис навчального плану з дисципліни «Основи рефлексотерапії» (курс за вибором) для студентів медичного факультету.

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин, з них			Рік навчання	Вид контролю	
	Всього год./ кредитів	Аудиторних				СРС (год.)
		Лекцій (год.)	Практ. занять (год.)			
	60/2,0	0	20	40	4	

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теорія нетрадиційних методів оздоровлення, технологія проведення та зміст занять з нетрадиційних методів оздоровлення.

Міждисциплінарні зв'язки: Рефлексотерапія базується на вивченні студентами анатомії людини, медичної біології, медичної хімії, медичної та біологічної фізики, фізіології, патофізіології, гігієни та екології, фармакології, пропедевтики внутрішньої медицини, неврології й інтегрується з цими дисциплінами.

1.1 Мета- створення у студентів цілісного уявлення про основні теоретичні і методичні аспекти рефлексотерапії, а також набуття практичних навичок використання її в клінічних умовах.

1.2.Завдання:

➤ навчити студентів загальних принципів рефлексотерапії при захворюваннях внутрішніх органів;

➤ розкрити практичні аспекти рефлексотерапії, шляхи і методи використання її досягнень в клінічній практиці.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті вищої освіти).

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей:**

➤ **інтегральна:**

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності					
1.	Здатність застосовувати знання основ рефлексотерапії в практичних ситуаціях.	Мати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання.	Вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності.	Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують до фахівців та нефахівців.	Відповідати за прийняття рішень у складних умовах.
2.	Здатність до вибору стратегії спілкування; здатність працювати в команді; навички	Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативно	Вміти обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення	Використовувати стратегії спілкування та навички міжособистісної взаємодії.	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації.

3.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	Мати глибокі знання в галузі інформаційних і комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності.	Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь.
4.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно спрямованим.	Знати способи аналізу, синтезу та подальшого сучасного навчання.	Вміти проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення, вміти придбати сучасні знання.	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей.	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань.
5.	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.	Знати методи оцінювання показників якості діяльності.	Вміти забезпечувати якісне виконання робіт.	Встановлювати зв'язки для забезпечення якісного виконання робіт.	Нести відповідальність за якісне виконання робіт.
	міжособистісної взаємодії.	ї поведінки.	ефективної командної роботи.		

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

1.	Здатність оцінювати дані функціональної анатомії та клінічної фізіології вегетативної нервової системи людини.	Знати анатомію і функцію вегетативної нервової системи.	Вміти проводити дослідження вегетативного тону, вегетативної реактивності пацієнта.	Використовувати стандартні підходи до оцінки функції вегетативної нервової системи.	Розуміння важливості ретельного і правильного вивчення вегетативної нервової системи у майбутній професійній
----	--	---	---	---	--

					діяльності.
2.	Збирання анамнезу, медичної інформації про стан пацієнта.	Знати алгоритм опитування хворого з неврологічною патологією та патологією внутрішніх органів.	Вміти провести розпитування та виділити основні скарги, оцінити загальний стан пацієнта.	Дотримуватись вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.	Відповідати за якісне виконання поставлених завдань.
3.	Здатність використовувати нетрадиційні методи оздоровлення при неврологічних хворобах та соматичній патології.	Знати основні симптоми і синдроми захворювань внутрішніх органів і нервової системи.	Навички проведення рефлексодіагностики та рефлексодіагностики.	Дотримуватися відповідних етичних і юридичних норм.	Відчуття відповідальності за правильність, і своєчасність проведення рефлексотерапії.
4.	Здатність до проведення лікувально-профілактичних бесід.	Знати принципи проведення науково-просвітницької роботи в умовах стаціонару.	Вміти проводити науково-просвітницьку роботу в умовах неврологічного стаціонару.	Здатність проводити профілактичну, просвітницьку роботу в умовах неврологічного стаціонару.	Нести відповідальність за ефективність проведення просвітницької та профілактичної діяльності.
5.	Ведення медичної документації.	Знати правила та стандарти ведення медичної документації.	Вміти заповнювати і вести медичну документацію щодо пацієнта, використовуючи стандартну технологію на підставі нормативних документів.	Встановлювати міжособистісні зв'язки для ефективного ведення медичної документації.	Відповідати за якісне виконання заповнення і ведення медичної документації.
6.	Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.	Знати методи опрацювання державної, соціальної, медичної інформації.	Вміти аналізувати та оцінювати державну, соціальну, медичну інформацію.	Використовувати стандартні підходи до оцінки інформації, використовувати комп'ютерні інформаційні технології.	Відповідати за опрацювання державної, соціальної, медичної інформації.

Результати навчання:

Студенти мають знати :

- основи рефлексотерапії, властивості точок акупунктури, основні компоненти пунктурної рефлексотерапії (прийом, місце та момент стимуляції), ключові поняття мануальної рефлексотерапії;
- демонструвати знання щодо систематизації та проведення рефлексодіагностики;
- аналізувати акупунктурні зони в аспекті їх рефлексотерапевтичних ефектів, зокрема акупунктурної аналгезії;
- використовувати основні правила вибору та проведення пунктурної та мануальної рефлексотерапії в клінічній практиці.

Вміти:

- аналізувати клінічні прояви захворювання та формувати алгоритм застосування рефлексотерапії (пунктурної та мануальної);
- демонструвати володіння простими способами проведення рефлексотерапії (точковий і сегментарний масаж, терморелаксотерапія, постізометрична релаксація м'язів тощо);
- обґрунтовувати оптимальні параметри електростимуляції для проведення черезшкірної електронејростимуляції й електроміостимуляції;
- визначати особливості використання методів рефлексотерапії в різних медичних ситуаціях (перша медична допомога, лікування, реабілітація, профілактика).

Результати навчання для дисципліни: Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи і системи, встановлювати вірогідний синдромальний попередній клінічний діагноз. Формувати алгоритм застосування рефлексотерапії (пунктурної та мануальної); масажу, терморелаксотерапії, постізометричної релаксації м'язів тощо.

2.Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

- Організація навчального процесу здійснюється за кредитно-трансферною системою. Згідно з навчальним планом підготовки фахівців, на вивчення навчальної дисципліни “ Основи рефлексотерапії ” виділено 2,0 кредитів (60 годин), 20 годин, з яких складає аудиторна підготовка (у вигляді практичних занять - 20 годин) і 40 годин - самостійна робота студентів. Обсяг навчального навантаження студентів описаний у кредитах ECTS - залікових кредитах, які зараховуються студентам при успішному засвоєнні ними відповідного залікового кредиту (заліку).

Дисципліна структурована на 2 розділи:

Розділ 1. Основи рефлексотерапії.

Розділ 2: Спеціальна рефлексотерапія.

3.Теми занять:

Тема 1.Визначення рефлексотерапії, її роль і місце в сучасній медицині

Тема 2.Основні компоненти пунктурної рефлексотерапії: місце дії, прийом і момент дії

Тема 3.Акупресура. Локальна баротерапія

Тема 4.Поверхнева багатоголкова акупунктура

Тема 5.Терморефлексотерапія

Тема 6.Електрорефлексотерапія: черезшкірна електронейростимуляція (ЧЕНС), електроміостимуляція, лазеротерапія

Тема 7. Рефлексодіагностика. Мікроакупунктурні системи. Сполучення акупунктурних зон.

Тема 8. Загальні положення мануальної рефлексотерапії. Оптимізація статико-динамічних навантажень на хребетний стовп та суглоби.

Тема 9. Міофасціальний больовий синдром. Мануальні методики м'язової корекції. Принципи рефлекторного знеболювання

Тема 10.Особливості застосування рефлексотерапії в медичній практиці.

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Розділ 1: «Загальна рефлексотерапія»

Конкретні цілі:

- Засвоїти визначення рефлексотерапії, властивості точок акупунктури, основні компоненти пунктурної рефлексотерапії (прийом, місце та момент стимуляції), ключові поняття мануальної рефлексотерапії.
- Демонструвати знання щодо систематизації та проведення рефлексодіагностики. Аналізувати акупунктурні зони в аспекті їх рефлексотерапевтичних ефектів, зокрема акупунктурної анальгезії.
- Використовувати основні правила вибору та проведення пунктурної та мануальної рефлексотерапії в клінічній практиці.

Тема 1. Визначення рефлексотерапії, її роль та місце в сучасній медицині. Саногенетичні процеси, їх складові частини (реституція, регенерація, компенсація, діяльність імунної системи, мікроциркуляція). Поняття про методи комплементарної (підсилюючої, доповнюючої) медицини. Специфіка пунктурної рефлексотерапії (ПРТ), визначення точок акупунктури (ТА), схема реакцій на голковколювання. Основні механізми дії акупунктурної терапії. Ключові показання до застосування ПРТ.

Тема 2. Основні компоненти пунктурної рефлексотерапії: місце дії , прийом і момент дії. Три основні компоненти ПРТ: місце дії, прийом дії (кількісні та якісні ознаки), момент дії (часові параметри і урахування активності органів і систем). Властивості ТА. Акупунктурні шари. Способи пошуку ТА. Використання меридіанної системи. ТА загальної дії та їх функціональне значення. Загальні принципи дозування подразнення в ПРТ. Загальні протипоказання до ПРТ. Сегментарні ТА (терапевтичні ТА, Shu-пункти) та їх функціональне значення.

Тема 3. Визначення рефлексодіагностики та її систематизація (локальна, сегментарна, меридіанна, мікроакупунктурна). Організація вегетативної нервової системи. Клінічна оцінка спрямованості вегетативних проявів. Дослідження вегетативного тону, вегетативної реактивності та вегетативного забезпечення діяльності. Вісцеро-сенсорний феномен (зони Захар'їна-Геда).

Тема 4. Сучасні уявлення про мікроакупунктурні системи (МАС) та їх властивості. Аурикулярна МАС, систематика її акупунктурних зон.

Принципи вибору та сполучання ТА в ПРТ. Корпоральні точки загальної дії, сегментарні та локальні, можливості їх поєднання з мікроакупунктурними точками. Формування оптимальних композицій ТА в залежності від наявних функціональних розладів у хворих різного профілю.

Тема 5. Принципи рефлекторного знеболювання. Поняття про ноцицептивну та антиноцицептивну системи. Ендогенні опіоїди (локалізація, функції, особливості дії). Рефлексотерапія як засіб першої медичної допомоги. Рефлексотерапія в комплексних заходах при больових синдромах. Протибольові параметри стимуляції акупунктурних зон. Методика проведення акупунктурної аналгезії.

Розділ 2: «Спеціальна рефлексотерапія»

Конкретні цілі:

- Аналізувати клінічні прояви захворювання та формувати алгоритм застосування рефлексотерапії (пунктурної та мануальної).
- Демонструвати володіння способами проведення рефлексотерапії (точковий і сегментарний масаж, терморефлексотерапія, постізометрична релаксація м'язів тощо).
- Обґрунтовувати оптимальні параметри електростимуляції для проведення черезшкірної електронеуростимуляції й електроміостимуляції.
- Визначати особливості використання методів рефлексотерапії в різних медичних ситуаціях (перша медична допомога, лікування, реабілітація, профілактика).

Тема 6. Загальні положення мануальної рефлексотерапії. Акупресура. Локальна баротерапія. Мануальна терапія і сфера її застосування, види біомеханічних порушень. Лікувальні ефекти мануальної терапії. Особливості мануальної діагностики, поняття про анатомічний і функціональний бар'єри. Найважливіші методики мануальної терапії.

Визначення акупресури і її види. Механізми лікувальної дії точкового масажу. Переваги і обмеження акупресури. Методики акупресури. Просте пальцеве натискування. ТА, які найчастіше використовуються при акупресурі. Локальна баротерапія, її лікувальні ефекти і способи застосування.

Тема 7. Поверхнева багатоголкова акупунктура.

Терморефлексотерапія. Поверхнева багатоголкова акупунктура (ПБА), види, механізми лікувальної дії, покази і протипокази. Методики проведення ПБА. Дозування подразнення при ПБА. Зони стимуляції в ПБА. Термічні лікувальні чинники в рефлексотерапії. Температурна чутливість, теплові та холодіві термореакції, лікувальні ефекти терморефлексотерапії. Методики проведення теплопунктури. Загальні покази до її застосування. Локальна кріотерапія.

Тема 8. Електрорефлексотерапія: черезшкірна електронеуростимуляція (ЧЕНС).

Електроміостимуляція. Лазеротерапія.

Електролікувальні чинники в рефлексотерапії. Механізм знеболювальної дії ЧЕНС: схема ворітного контролю болю, класифікація нервових волокон. Методика проведення ЧЕНС. Електроміостимуляція, її лікувальні ефекти та способи застосування. Лазеротерапія і лазеропунктура: механізми лікувальної дії, методика проведення, показання до застосування.

Тема 9. Міофасціальний больовий синдром. Мануальні методики м'язової корекції.

Мануальне дослідження стану м'язів. Міофасціальні тригерні пункти та способи їх інактивації. Постізометрична релаксація м'язів. Попередження біомеханічних порушень хребта та суглобів.

Алгоритм застосування мануальної терапії. Структурно-функціональні особливості суглобів, хребетного стовпа та їх урахування в мануальній терапії. Рентгендіагностичні ознаки остеохондрозу хребетного стовпа.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	Тема	Кількість годин
1.	Визначення рефлексотерапії, її роль і місце в сучасній медицині.	2
2.	Основні компоненти пунктурної рефлексотерапії: місце дії , прийом і момент дії.	2
3.	Рефлексодіагностика. Організація вегетативної нервової системи.	2
4.	Мікроакупунктурні системи. Сполучення акупунктурних зон.	2
5.	Принципи рефлекторного знеболювання.	2
6.	Загальні положення мануальної рефлексотерапії. Акупресура. Локальна баротерапія.	2
7.	Поверхнева багатоголкова акупунктура. Терморефлексотерапія.	2
8.	Електрорефлексотерапія: черезшкірна електронейростимуляція (ЧЕНС). Електроміостимуляція. Лазеротерапія.	2
9.	Міофасціальний больовий синдром. Мануальні методики м'язової корекції.	2
10.	Підсумкове заняття.	2
Всього:		20

5. ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ (СРС)

№ з/п	Тема	Кількість годин	Вид контролю
1	Визначення рефлексотерапії, її роль і місце в сучасній медицині	2	Поточний контроль під час практичних занять
2	Акупресура. Локальна баротерапія	4	” – ”
3	Електрорефлексотерапія: черезшкірна електронейростимуляція (ЧЕНС), електроміостимуляція , лазеротерапія	4	” – ”

4	Рефлексодіагностика. Мікроакупунктурні системи. Сполучення акупунктурних зон.	4	” – ”
5	Загальні положення мануальної рефлексотерапії. Алгоритм застосування мануальної терапії.	4	” – ”
6	Термічні лікувальні чинники в рефлексотерапії.	2	” – ”
7	Принципи рефлекторного знеболювання.	4	” – ”
8	Міофасціальний больовий синдром.	4	” – ”
9	Оптимізація статико-динамічних навантажень на хребетний стовп та суглоби.	4	” – ”
10	Підготовка до практичних занять - теоретична підготовка та засвоєння практичних навичок.	4	” – ”
11	Індивідуальна СРС. Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять: Рефлексотерапія в педіатрії. Вегетативні дисфункції.	2	” – ”
12	Підготовка до залікового заняття.	2	Підсумковий контроль
Всього:		40	

6. Індивідуальні завдання .

Індивідуальні завдання виконуються студентами самостійно під керівництвом викладачів.

Мета індивідуального навчально-дослідного завдання - самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення та практичне застосування знань студента з навчального курсу, розвиток навичок самостійної роботи.

Оформлене індивідуальне завдання має титульний лист, зміст індивідуального завдання, теоретичну і практичну складову, висновок, список використаної літератури. Розкриття індивідуального завдання повинно мати практичну направленість, зв'язок з конкретним об'єктом діяльності у галузі медицини або фармації.

7. Методи навчання.

Видами навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом є:

а) практичні заняття, б) самостійна робота студентів (СРС).

Практичні заняття передбачають: 1) дослідження студентами соматичного і неврологічного статусу здорової людини; 2) дослідження студентами статусу при різних захворюваннях нервової системи; виявлення симптомів і синдромів; 3) постанову клінічного діагнозу; проведення рефлексотерапії; 4) вирішення ситуаційних задач, задач за типом ліцензійного іспиту «Крок-2».

8. Методи контролю.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям теми, під час індивідуальної роботи викладача зі студентом для тих тем, які студент опрацює самостійно і вони не входять до структури практичного заняття.

Оцінювання поточної навчальної діяльності: При засвоєнні кожної теми модуля за поточну навчальну діяльність студента виставляються оцінки за 4-рьох бальною традиційною шкалою.

Оцінювання самостійної роботи: Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Форма підсумкового контролю відповідно до навчального плану (залік)

Критерії оцінювання поточної навчальної діяльності студента:

На кожному практичному занятті викладач оцінює знання кожного студента за чотирибальною системою. Вага кожної теми у межах одного модуля має бути однаковою.

Відмінно ("5") - Студент правильно, чітко, логічно і повно відповідає на всі стандартизовані питання поточної теми, включно з питаннями лекційного курсу і самостійної роботи. Тісно пов'язує теорію з практикою і правильно демонструє виконання (знання) практичних навичок. Вільно читає результати аналізів, вирішує ситуаційні задачі підвищеної складності, вміє узагальнювати матеріал, володіє методами обстеження хворого в обсязі, необхідному для діяльності лікаря. Виконав заплановану індивідуальну роботу.

Добре ("4") - Студент правильно і по суті відповідає на стандартизовані питання поточної теми, включно з питаннями лекційного курсу і самостійної роботи. Демонструє виконання (знання) практичних навичок. Правильно використовує теоретичні знання при вирішенні практичних завдань. Вміє вирішувати легкі і середньої складності ситуаційні задачі. Володіє необхідними практичними навиками і прийомами їх виконання в обсязі, що перевищує необхідний мінімум.

Задовільно ("3") - Студент неповно, за допомогою додаткових питань відповідає на стандартизовані питання поточної теми, лекційного курсу і самостійної роботи. Не може самостійно побудувати чітку, логічну відповідь. Під час відповіді і демонстрації практичних навичок студент робить помилки. Студент вирішує лише найлегші задачі, володіє лише обов'язковим мінімумом методів дослідження.

Незадовільно ("2") - Студент не знає матеріалу поточної теми, не може побудувати логічну відповідь, не відповідає на додаткові запитання, не розуміє змісту матеріалу. Під час відповіді і демонстрації практичних навичок студент робить значні, грубі помилки.

9. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні та на окремих його завершених етапах за національною шкалою та шкалою ECTS. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію студента.

Семестровий залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни виключно на підставі результатів виконання ним усіх видів навчальних робіт, передбачених робочою навчальною програмою. Семестровий залік виставляється за результатами поточного контролю.

10. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти.

Для дисципліни – «Основи рефлексотерапії» (курс за вибором) - формою підсумкового контролю є залік : Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить **200 балів.**

Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 200}{5}$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисципліни, що завершуються заліком

4-бальна шкала	200-бальна на
5	200
4.97	199
4.95	198
4.92	197
4.9	196
4.87	195
4.85	194
4.82	193
4.8	192
4.77	191
4.75	190
4.72	189
4.7	188
4.67	187
4.65	186
4.62	185
4.6	184
4.57	183
4.52	181
4.5	180
4.47	179

4-бальна шкала	200-бальна шкала
4.45	178
4.42	177
4.4	176
4.37	175
4.35	174
4.32	173
4.3	172
4.27	171
4.24	170
4.22	169
4.19	168
4.17	167
4.14	166
4.12	165
4.09	164
4.07	163
4.04	162
4.02	161
3.99	160
3.97	159
3.94	158

4-бальна шкала	200-бальна шкала
3.92	157
3.89	156
3.87	155
3.84	154
3.82	153
3.79	152
3.77	151
3.74	150
3.72	149
3.7	148
3.67	147
3.65	146
3.62	145
3.57	143
3.55	142
3.52	141
3.5	140
3.47	139
3.45	138
3.42	137
3.4	136

4-бальна шкала	200-бальна шкала
3.37	135
3.35	134
3.32	133
3.3	132
3.27	131
3.25	130
3.22	129
3.2	128
3.17	127
3.15	126
3.12	125
3.1	124
3.07	123
3.02	121
3	120
Менше 3	Недостатньо

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Таблиця 2

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

. Бали студентів, які навчаються за однією спеціальністю, з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Таблиця 3

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

11. Методичне забезпечення

На кафедрі створені умови для вивчення дисципліни «Основи рефлексотерапії» (курс за вибором): типографським способом видані навчальні посібники, методичні рекомендації до практичних занять і проведення самостійної роботи., проводиться курація хворих, відробка практичних навиків, вивчення позааудиторних тем. Методичне забезпечення і наявність літератури є достатніми.

12. Рекомендована література :

Зміни та доповнення до переліку літератури(протокол №8 від 29 жовтня 2019 року з дисципліни «ОСНОВИ РЕФЛЕКСОТЕРАПІЇ» (курс за вибором).

Основна:

1. Довгий І. Л. Захворювання периферичної нервової системи / за ред. Н. К. Свиридової . – Б. Церква: ПАТ «Білоцерківська книжкова фабрика», 2016.- Т. 1.- 718 с.
2. Довгий І. Л. Захворювання периферичної нервової системи / за ред. Н. К. Свиридової . – Б. Церква: ПАТ «Білоцерківська книжкова фабрика», 2016.- Т. 2.- 522 с.
3. Лекція циклу спеціалізації з рефлексотерапії “Застосування теорії ІНЬ і ЯН в традиційній китайській медицині” / Чуприна Г. М., Труфанов Є.О.,Свиридова Н. К. [та ін.]- Східно-Європейський неврологічний журнал. - 2018, №4(22).- С.26-31.
4. Лекція циклу спеціалізації з рефлексотерапії «Використання рефлексотерапії у складі комплексних лікувальних заходів в косметології» / Свиридова Н. К., Чуприна Г. М., Парнікоза Т. П., Чередніченко Т. В. - Східно-Європейський невролог. журн. –2017.- №2 (14).- С. 4-10.
5. Лекція циклу спеціалізації з РТ «Практичне застосування теорії У-Сін в традиційній китайській медицині» / Чуприна Г. М., Свиридова Н. К., Парнікоза Т. П. [та ін.]- Східно-Європ. неврологічний журнал. - 2018, №2(20).- С.19-23.
6. Лекція циклу спеціалізації з РТ «Теоретичні та методологічні основи рефлексотерапії» / Чуприна Г. М., Свиридова Н. К., Парнікоза Т. П. [та ін.]- Східно-Європ. неврологічний журнал. - 2018, №2(20).- С.19-23.
7. Лекція циклу спеціалізації з РТ «Цефалгії: клініка, діагностика та лікування» / Чуприна Г. М., Свиридова Н. К., Парнікоза Т. П. [та ін.]- Східно-Європ. неврол. журнал. - 2018, №2(20).- С.12-18.
8. Лекція циклу спеціалізації з рефлексотерапії «Теорія ІНЬ- ЯН, як основа для діагностики і лікування захворювань» / Чуприна Г. М., Свиридова Н. К., Парнікоза Т. П. - Східно-Європейський неврологічний журнал. - 2017, №4(16).- С.30-35.
9. Нейрофізіологічне підґрунтя застосування методів рефлексотерапії у лікуванні розсіяного склерозу (Клінічна лекція) / Чуприна Г. М., Свиридова Н. К., Парнікоза Т. П. [та ін.]- Східно-Європейський неврологічний журнал. - 2018, №1(19).- С.4-8.
10. Рефлексотерапія: підручник / [Свиридова Н. К., Морозова О. Г., Чуприна Г. М. та ін.]; за ред. Н. К. Свиридової, О. Г. Морозової.- К. : ТОВ СІКГРУП Україна, 2017. – Т. 1.- 427 с.
11. Рефлексотерапія: підручник / [Свиридова Н. К., Морозова О. Г., Чуприна Г. М. та ін.]; за ред. Н. К. Свиридової, О. Г. Морозової.- К. : ТОВ СІКГРУП Україна, 2017. – Т. 2.- 205 с.

12. Рефлексотерапія: підручник / [Свиридова Н. К., Морозова О. Г., Чуприна Г. М. та ін.]; за ред. Н. К. Свиридової, О. Г. Морозової.- К. : ТОВ СІКГРУП Україна, 2017. – Т. 3.- 476 с.
13. Acupuncture for spasticity after stroke: a systematic review and meta-analysis of randomized controlled trials [Електронний ресурс] / S. M. Lim, J. Yoo, E. Lee [et al.] // Hindawi publish. corpor. evidence-based complement. and alternat. med. – Vol. 2015. – P. 1 – 12. – Режим доступу до журн.: <https://www.hindawi.com/journals/ecam/2015/870398/>.
14. Acupuncture-induced analgesia: the role of microglial inhibition / L. Lin, N. Skakavac, X. Lin [et al.] // Cell Transplantation. – 2016. – Vol. 25, P. 621–628.

Додаткова:

1. Клінічний протокол надання медичної допомоги зі спеціальності «Рефлексотерапія» хворим з вертеброгенними ураженнями нервової системи / Мачерет Є. Л., Коваленко О. Є., Чуприна Г. М. [та ін.].- МОЗ України, 2010.- 13 с.
2. Клінічний протокол надання медичної допомоги зі спеціальності «Рефлексотерапія» хворим на невротичну лицеву нервову та вторинну контрактуру м'язів (лицевий геміспазм) / Мачерет Є. Л., Коваленко О. Є., Чуприна Г. М. [та ін.].- МОЗ України, 2010.- 10 с.
3. Рефлексотерапія: національний підручник / [Мурашко Н. К., Морозова О. Г., Чуприна Г. М. та ін.]; за ред. Н. К. Мурашко, О. Г. Морозової. – К.: ТОВ СІКГРУП Україна, 2013. – Т. 2. – 421 с.
4. Рефлексотерапія: національний підручник / [Мурашко Н. К., Морозова О. Г., Чуприна Г. М. та ін.]; за ред. Н. К. Мурашко, О. Г. Морозової. – К.: ТОВ СІКГРУП Україна, 2013. – Т. 1. – 480 с.
5. Current research in acupuncture /Y. Xia [et al.]; eds. Y. Xia.,G. Ding, G-C. Wu. –New York : Springer science + Business media, 2013. – 731 p.